

№ 262.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Jakuba B.
Piąt. św. Leopolda W.
Sob. św. Edmunda B.
Niedz. Stanisława K.
Pon. św. Odona P.
Wt. św. Elżbiety Kr.
Śr. św. Feliksa Walez.

Wschód słońca godz. 7 m. 20
Zachód słońca godz. 4 m. 08
Dług dnia godz. 8 m. 48
Długość nocy godz. 7 m. 36

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 595.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 14 listopada 1912 r.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENI: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście i rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA”

Telefon 15-04. Ul. Cegielińska 18.
PIERWSZORZĘDNY TEATR ROZMAITOŚCI DLA RODZIN.
Codziennie duży, wspaniały, interesujący i urozmaicony program.

VARADY

ZE SWOIM NOWYM REPERTUAREM.

Nad program:
najnowsze światowe obrazy, 2 razy tygodniowo zmiana, firmy Royal-Kinematograf, składające się z dramatów, komedji i komiczn.

The Leygthons

CUDO NA WYWROTNEJ KULI

i 12 pierwszorzędnych atrakcyj.

Kasa czynna od 11—2 i od 6 wieczór. Początek przedst. o 8-ej, koncertu o pół do 9 wiecz.

12 o pcy. Artystyczne wieczory śmiechu na sali Chat-noir w teatrze „Scala” pod kierunkiem artystyczn. Henryka Sternegg’a.

Wszelkie nowości sezonu. Pierwszorzędna restauracja.

Dzielnia 18

Sala koncertowa

Dzielnia 18

W piątek, dnia 15 listopada 1912 r.
o g. pół do 9 wiecz. odbędzie się

WIELKI KONCERT

Znakomitego tenora Ignacego Dygasa i primadonny Heleny Zbońskiej —
warszawskiej opery i opery w Turynie

Ruszkowskiej.

Szczegóły w afiszach.

Bilety nabywać można w magazynie instrumentów muzycznych „Friedberg i Kotz”, Piotrkowska 90.

Telefon 17-68.

4254

Telefon 17-68.

Teatr Popularny

Dzisiaj we czwartek

przy ul. Konstantyńskiej 16.

Jutro w piątek

„Król Lir”

tragedya Szekspira.

„PANI MAJSTROWA W ŁODZI” wodewil

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób wenerycznych skórnych, włosów i niemocy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-ej

Pzy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606”—„914”.

Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny.

Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 2808

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-31.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni.

(Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po południu)

Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 341

Dr. R. Skibiński

POWRÓCIŁ

Dzielnia № 30.

4274

Dzielnia № 30.

Zatarg o Albanję.

O ile z depech dni ostatnich wnioskować można, zatarg austriacko-serbski wszedł w stadium ostrego zapalenia. Po Wiedniu rozchodzili się nawet pogłoski, jakoby poseł austro-węgierski w Białogrodzie Ugron miał już w kieszeni ultimatum i jakoby ostateczna decyzja co do wojny i pokoju miała zapaść w dniach najbliższych.

Pólsruzędowa „Sonn. u. Montagsztg” określa stanowisko Austro-Węgier w sprawach bałkańskich, jako opierające się na następujących postulatach, od których rząd austro-węgierski odstąpić nie może:

1-o Zabezpieczenie handlu Austro-Węgier na Bałkanach,

2-o Utrzymanie nietykalności Albanii i nieobsadzanie portów nad Adryatykiem przez Serbię.

3-o Zabezpieczenie politycznej nietykalności monarchii habsburgów wobec groźnego stanowiska i tonu prasy serbskiej, domagającej się wywobodenia braci słowiańskich w Austrii.

4-o Rekompensaty dla Rumunii „Sonn u Montagszeitung” dodaje przytem, że monarchia austro-węgierska będzie się starała, aby w drodze pokojowej zabezpieczyła swoje interesy ekonomiczne i polityczne na całym półwyspie bałkańskim; gdyby się zaś to nie udało, użyje wszelkich środków w celu ich obrony.

„Fremdenblatt” znów pisze, że Austro-Węgry w pełni uznają polityczną i ekonomiczną samodzielność państw bałkańskich i uważają za zupełnie naturalne dążenie Serbii do zdobycia portu dla swego wywozu, byleby tylko nie był to port na morzu Adryatykiem.

Natomiast bułgarska gazeta „Mir” pisze: „Formuła „Bałkany dla ludów bałkańskich” oznacza pozostawienie swobody wszystkim narodowościom a w ich liczbie i albańczykom.

Nie należy zapominać, że nietylko zniesienie panowania tureckiego ale i uwolnienie ludów bałkańskich od obcej opieki stanowi gorące pragnienie państw sfederowanych. Usiłowania Austro-Węgier w celu przeszkodzenia sprawiedliwej likwidacyi kwestyi bałkańskiej, a zatem i otrzymaniu przez Serbię portu na morzu Adryatykiem, jest najniełusznym warunkiem tej likwidacyi. Kładzenie temu tamy może rozsiać ziarna wojny, którą zlokalizować będzie trudno.”

Ta właśnie rozbieżność w poglądach na dążenie Serbii ku morzu Adryatykiem stanowi obecnie główne niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego.

Dyplomacya europejska pracuje w sposób gorączkowy i tajemniczy nad zażegnaniem wojny, ale sytuacja nie postąpiła jeszcze ani kroku naprzód.

Przyjazd bułgarskiego prezesa izby poselskiej Danewa i konferencye jego z arcyksięciem Ferdynandem oraz ministrem austro-węgierskim spraw zagranicznych Berchtoldem stanowią sensacyję dnia, którą zaostrza zamierzony wyjazd arcyksięcia do Berlina.

Można wnioskować, że do czasu narad pomiędzy cesarzem Niemiec a przyszłym monarchą Austro-Węgier nie zapadną żadne rozstrzygające decyzje.

Sytuacja Austrii, i tak już nie wesoła, przez dość wyraźne stanowisko Bułgarii a zatem i skonfederowanych państw bałkańskich w zatargu jej z Serbią, pogorszyła się znacznie. Niepewność co do najbliższej przyszłości wzrosła. Przedłużanie się takiego stanu rzeczy, w którym dezorientuje się i denerwuje samo społeczeństwo, jest już wielką klęską.

Z jednej strony bowiem wprowadza ono zamęt w zwyczajnych stosunkach pokojowych, z drugiej zaś utrudnia przygotowania wojenne. W Wiedniu i w Budapeszcie ciągle jeszcze nie mają pewności, czy utrzymanie nietykalności Albanii i zamknięcie portów adryatyckich przed serbami jest dla Austrii koniecznością państwową lub nie. Dzienniki wiedeńskie ciągle jeszcze krążą się w sferze ogólników i frazesów, które są odbiciem nastrojów panujących w górze.

W przeciwstawieniu do tego wszystkiego głosy przeciwników Austrii i to zarówno oficjalne jak i nieoficjalne są zgodne i wyraźne. Zarówno w Paryżu i Londynie jak i w Petersburgu mężowie kierujący oświadczają wyraźnie, że pokój da się utrzymać, jeżeli Austro Węgry zdecydują się nie przeszkadzać serbom.

W Niemczech nastrój jest więcej niż chłodny. Niechęć do angażowania się zbrojnie w interesach Austro-Węgier występuje tam dość wyraźnie. Przyjaźń Włoch niepewna, słowem konjunktury zatargu są wręcz złe dla Austro-Węgier.

Bardzo też być może, że dzięki tej niepewności sojuszników Austro-Węgry i bez wojny poniosą klęskę i będą wypchnięte z Bałkanów tak jak usunięto niegdyś Austrię ze związku niemieckiego i z Lombardyi.

S. J.

Pochód serbów na Durazzo.

Gdy na ulicach Białogrodu kolporterzy sprzedają mapy przyszłego państwa wielkoserbkiego i broszury z projektami podziału Turcyi europejskiej, równocześnie oddziały armii serb-

skiej skuteczniają w Albanii ruchy strategiczne, które nie łączą się wcale z ruchami wojsk bułgarskich, greckich i czarnogórskich.

Są to widocznie ruchy przedsiębrane przez serbów odrębnie na własną rękę, a dążące do celu, który nie istniał pierwotnie, to jest w czasie rozpoczęcia wojny, lecz wyłonił się dopiero znacznie później, po bezprzykładnych i zgoła nieoczekiwanych klęskach Turków.

O wspomnianych ruchach oddziałów serbskich w Albanii nadchodzą bardzo skąpe wiadomości, z owej bowiem zapadłej i niedostępnej krainy mogą dostać się do Europy tylko takie doniesienia, którym udzieli swego „placet“ serbska cenzura wojskowa. Mimo to jeden z angielskich korespondentów wojennych, mistrzów w tym trudnym zawodzie, doniósł z Zemunia dziennikowi „Daily Mirror“, że cztery kolumny serbskie dążą ku albańskiemu wybrzeżu morza Adriatyckiego.

Fakt ten został później niewątpliwie stwierdzony, obecnie zaś fachowcy wojskowi wykreślają tylko przypuszczalne drogi pochodu serbskiego. Przedewszystkiem wymieniają linię, która z okolicy pomiędzy Monastyrzem a Prilepem przez Ochridę, Strugę, Elbassan i Kawaję wiedzie do Durazzo. Następnie wchodzi w grę droga, idąca z Tetowa przez Dibrę i Tirane, tudzież droga pomiędzy Djakową a Prizrentem. Obie wiodą do Alessio. Wreszcie pozostaje linia pochodu na wschód od Skutari wzdłuż morza, na Meduę i Alessio do Durazzo.

Pierwsza linia pochodu z przestrzeni pomiędzy Monastyrzem a Prizrentem jest bardzo wygodną ze względu na dobre komunikacje, a tem samem ma łatwe zaopatrzenie wojska. Odległość od Durazzo wynosi około 120 kilometrów. Zajawszy Monastyr, mogą stąd serbowie wyprowadzić w pole znaczniejsze siły i po drodze zajmować ważniejsze miejscowości, co znowu ma znaczenie z tego powodu, że tedy ma w przyszłości iść granica grecko-serbska. Pochód taki, mogący się rozpocząć dopiero teraz trwałby 10 do 14 dni.

Druga linia pochodu wiedzie z Tetowa przez Dibrę i Tirane do Durazzo. W poprzednim tygodniu serbowie zajęli Gostivar u stóp wyżyny Tetowo. Należy przypuścić, że ta kolumna serbska już się znajduje w pełnym marszu ku wybrzeżu morza Adriatyckiego. Wśród normalnych warunków atmosferycznych, komunikacje są tutaj stosunkowo dobre i pozwalają na marsz większych sił.

Tylko na wielce górzystej przestrzeni Dibra-Tirana mogą serbowie być zaskoczeni przez obfite opady śniegu. Ta droga wynosi około 190 kilometrów i wymaga również kilkunastu dni czasu do jej przebycia, oczywiście jeżeli po drodze nieprzyjaciel nie będzie przeszkadzać.

Trudniejszy jeszcze byłby pochód z przestrzeni pomiędzy Djakową a Prizrentem, a wobec tego jest prawdopodobne, że kolumna serbska idzie obok Skutari, wzdłuż morza do Durazzo. Jakakolwiek serbowie wybiorą, czy już wybrali drogę, pochód ich na Durazzo nie będzie łatwy. Głównym warunkiem powodzenia będzie nienaganne funkcjonowanie tych organów, które mają obowiązek zaopatrzenia armii we wszystkie potrzeby, zwłaszcza w żywność i amunicję. Czy albańczycy powstaną przeciw serbom, nie wiadomo, ale wątpliwą to jest rzeczą wobec faktu, że dotąd nie okazali zbytniego entuzjazmu dla sprawy tureckiej, a w dodatku musieliby walczyć sami z regularną armią serbską, bez pomocy Turków.

Durazzo, po słowiańsku Drac, po turecku Durc, a po albańsku Duressi, było niegdyś ważnym portem. Leży w wilajecie Skutari, w górnej Albanii, w odległości 85 kilometrów na południe od Skutari, na skalistym półwyspie. Otoczone murami bizantyjskimi i tureckimi, napół zapadłymi, Durazzo posiada cytadelę, bulwar nadmorski, mający 240 metrów długości, stację dla okrętów „Lloyda“ austriackiego, tudzież konsulat austriacki. Ludność jego wynosi obecnie 5,000 głów, gdy w roku 1890 dochodziła zaledwie do 1,200.

Durazzo nazywało się w starożytności Epidamnus i było kolonią grecką. W roku 229 przed Chrystusem zdobył je rzymianie i dali mu nazwę Dyrrhachium, od nazwy przylądka, na którym leży. Stąd wiodła słynna droga przez Macedonię i Trację do Bizancjum, to jest Kon-

stantynopola. Ku końcowi III stulecia po Chrystusie miasto znajdowało się w stanie kwitnącym, jako stolica prowincji. Przechodziło następnie rozmaite koleje w ciągu wieków, aż wreszcie Turcy odebrali je Wenecyanom w r. 1501.

Znaczenie portu Durazzo polegało i dziś jeszcze polega na tem, że jest to fort półwyspu bałkańskiego, położony najbliżej Włoch. Tutaj kończy się transadryatycki kabel telegraficzny. Niegdyś port był wyborowy, obecnie został piaskiem zasypany. Drogi, wiodące stąd w głąb kraju, znajdują się w lichym stanie. Wywóz idzie prawie wyłącznie do Tryestu i wogóle do portów austriackich i obejmuje głównie wełnę.

Z ESTRADY.

Włeczőr Tow. muz. imienia Chopina. — Koncert Jana Manena. — Koncert p. Liany Zawadzkiej.

Towarzystwo muzyczne imienia Chopina otworzyło sezon wieczorem muzycznym, nazwanym, nie wiem dlaczego, „rautem“, który odbył się w lokalu Stowarzyszenia handlowców, przy ul. Spacerowej № 21.

Na program złożyły się produkcje miejscowych amatorów oraz chóru męskiego pod kierunkiem p. Szczepańskiego.

W roli solistów występowali: p. Łęczycki — skrzypek, p. Machnik — chlubnie znany śpiewak i bardzo dobry deklamator p. Szeffer.

W niedzielę sala koncertowa roiła się od tłumów publiczności, ciekawej usłyszenia rozgłoszonej sławy skrzypka hiszpańskiego Jana Manena. Jest on pierwszym laureatem konserwatorium w Madrycie i otrzymał prawo grania na słynnych, niebywalej doskonałości, skrzypkach Stradivariusa, które są własnością skarbcza dworu hiszpańskiego, i na których poprzednio, korzystając z tegoż prawa, grywał Pablo Sarasate.

W obecnych czasach jest tyle rozmaitych „gwiazd“, nieraz sztucznie rozreklamowanych, że nie słysząc kogoś przedtem, idę na koncert z niedowierzaniem.

Tym razem zawodu nie doznałem, Jan Manen okazał się artystą pierwszorzędnym i bez konkurencji, olśnił publiczność czarem swego talentu i rozbroił najsurowszą nawet krytykę.

Istotnie od czasów Sarasatego nie słyszałem drugiego skrzypka w tym rodzaju. Technika kolosalna, czystość dźwięków niepokalana i poczucie artystyczne niezwykłe. Piękność i siła tonu u Manena, powiedziałbym, jest większa niż u Sarasatego, poza tem jest olbrzymie podobieństwo w cechach gry obydwóch hiszpańskich wirtuozów.

Co się tyczy programu, to muszę zrobić uwagę, że był on odpowiedniejszy na Berlin albo Lipsk, gdzie ze szczególnym pietyzmem kulturuje się muzyka klasyczna, lecz w naszych warunkach program był cokolwiek przeładowany klasycyzmem; publiczność nasza wolałaby usłyszeć coś więcej z repertuaru nowoczesnego i niewątpliwie, że południowy temperament hiszpańskiego artysty, nie krepowany chłodem klasycznego stylu, mógłby więcej uwytłonić się i porwać słuchaczy.

Świetny wirtuoz wykonał koncert skrzypcowy „D-dur“ Mozarta, „Suite g-moll“ Bacha i drobne utwory Glucka, Sanailego, Martiniego i Sarasatego, oraz nad program „Traümerel“ Schumannna.

Współudział w koncercie Manena przyjął osiadły w Łodzi, wysoce utalentowany pianista p. Józef Smidowicz, który z prawdziwym artystycznym wykonał „waryacje a-moll“ Paderewskiego, „Poloneza E-dur“ Liszta i kilka drobniejszych, oraz subtelnie akompaniował do skrzypiec.

Stoiśmy wobec istniejącej powodzi koncertów; co dzień prawie afisze zapowiadają nowe artystyczne uciechy.

W poniedziałek zamieszkała w Łodzi w celach pedagogicznych śpiewaczka, pani Liana Zawadzka, urządziła w tejże sali własny koncert.

Prawdopodobnie z powodu nadmiaru koncertów zebrało się osób bardzo niewiele.

Koncertantka, obdarzona miłym głosem mezzo-sopranowym odśpiewała kilka pieśni i parę wyjątków z oper. Najudatniej wypadł śpiew p. Zawadzkiej w języku francuskim, to też arye z op. „Mignon“ Thomasa oklaskiwano najwięcej, przytem wręczono koncertantce kilka koszów żywego i pięknego kwiecica.

Współudział w koncercie przyjął zawsze mile słuchany na estradzie skrzypek, koncertmistrz Filharmonii warszawskiej, p. Józef Ozimiński, który odegrał koncert h-moll Saint-Saenssa, fantazję z „Fausta“ Gounoda w układzie Sarasatego i kilka mniejszych utworów nad program, o co słuchacze gorąco dopominali się, darząc artystę szczerymi oklaskami.

Bardzo ładnie deklamowały artystki teatru polskiego pp.: Sokolicz („Romantyzm“ Mickiewicz) i „Fortepian Szopena“ Norwida) oraz p. Jadwiga Dobrowolska (scena obłąkanej młynarki z „Zaczarowanego koła“ Rydla).

Na fortepianie akompaniował bardzo udanie p. Zuzula.

Tadeusz Jotajko.

Dnia 30-go listopada z powodu

„XV-lecia Rozwoju“

wyjdzie specjalny, obszerny numer „Rozwoju“. Ogłoszenia do tego numeru przyjmuje Administracja pisma tylko do 27 listopada.

Prosimy naszych odbiorców o wczesne zamawianie ogłoszeń.

Administracja.

Teatr Popularny.

„Pani majstrowa z Łodzi“, wodewil ze śpiewami i tańcami w 4-ach aktach lokalizowany przez Edwarda Błotnickiego.

Do bardzo słabych, może najsłabszych przedstawień w obecnym sezonie zaliczyć należy ostatnią premierę Teatru Popularnego. Na przedstawienie to wybrała dyrekcyja stary znany wodewil nie tylko w Warszawie, ale nawet i w Wiedniu, gdzie go grano w swoim czasie i to ze znacznym powodzeniem p. t. „Trzy pary kamaszków“.

Lokalizacja wodewilu do stosunków kózkich polegała jedynie na zmianie nazwy tytułu wodewilu, miasta i ulic. Nawet kuplety pozostały te same, np. kuplet o mądziarach pamięta zapewne jeszcze dobre czasy wiedeńskie...

Mimo swojego prawie półwiekowego istnienia sztuka jest niezła, o ile zagrania jest dobre i z odpowiednim temperamentem. Może podobać się i bawić... ale publiczność niezbyt wymagająca.

Niestety jednak, gra niektórych artystów na osłabienie premierze pozostawiała zawiele do życzenia. Rolę tytułową wodewilu powierzono artystce młodej, niewyrobionej, uposażonej w głoski bardzo słaby, nie też dziwnego, że zagrała ją bardzo blado. Ponieważ zaś na grze jej opiera się cała sztuka, więc spektakl zamiast bawić, nużył widzów.

Słaba gra nie ograniczyła się tylko na samej „pani majstrowej“. P. Orłowski w roli hr. Herbowskiego stworzył zamiast światowca, typ kózkiego komiwojajera, który po powrocie z Cesarstwa, nagle dowiedział się, że firma jego zbankrutowała. Ani charakterystycy, ani strój i ruchy nie miały w sobie nic hrabiowskiego.

Nie lepiej wypadł „Gogo Floryan Florkiewicz“ w wykonaniu p. Zborowskiego. P. Zbor. przejąskawił postać, zamiast bowiem prawdziwego „goga“ stworzył jego karykaturę.

W roli utrzymał się jedynie p. Kufakowski, jako majster Dratewka. Rzeczywiście podziwiać należy energię tego artysty i swobodę, z jaką przeżycza się z jednej roli w drugą, biorąc udział w każdym prawie przedstawieniu.

Trillerinę — śpiewaczkę grała p. Molwiczówna. Na ogół biorąc, postać przez nią stworzona wypadła niezła. W grze jej dostrzedz można ta-

lent i temperament sceniczny, artystka jednak musi pracować jeszcze nad sobą, by zdolności swoje odpowiednio rozwinąć.

Epizodyczną rolę Rózi pokojówki zagrała bardzo dobrze p. Koehówna. Dobrą parę „zacołanego” małżeństwa tworzyli p. Różańska i Dąbrowski.

Wystawa, szczególnie w aktach II i IV była bardzo słaba.

H. Gawroński.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Wodzimira. Jutro Przebysława.

TEATR POLSKI (Cegielniana nr. 63). Dziś „Siostra”, dramat Amelii Hertzowej. (Premiera). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Dobrze skrojony frak” Dregely'ego. Początek o g. 8 m. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Dziś „Król Lir” Szekspira. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Pani majstrowa”, wodewil. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KONCERT. Dziś (w sali Koncertowej, Dzielna nr. 18) koncert Anastazy Wialcewy, śpiewaczki. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

— Jutro (w sali koncertowej, Dzielna nr. 18) koncert Ignacego Dygasa i Heleny Zbołńskiej. Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś zebr. majstrów brukarskich i betoniarzów (Piotrkowska 103) o g. 5 pp.

ZF STRAŻY. Dziś o godz. pół do 8 wieczorem, odbędą się ćwiczenia II oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym III oddziału.

CZYT. i BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wiecz.; w niedziele i święta od godz. 5 do 6 po poł.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 103) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—3 po poł.

MUZEUUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) Encyklika papieska. „Koeln. Ztg.” ogłasza encyklikę papieską o zawodowych stowarzyszeniach robotniczych, datowaną dnia 24 września r. b.

Ojciec św. oświadcza, że należy popierać przede wszystkim stowarzyszenia oparte na zasadach religii katolickiej. Jednakże pozwala pracować wspólnie z niekatolikami nad poprawą położenia robotników z zastosowaniem wszelkich ostrożności:

„W tym celu wolelibyśmy — głosi Ojciec św. — aby katolickie i niekatolickie stowarzyszenia zawarły z sobą sojusz, który kartelem nazywamy.”

Dalej, uwzględniając wyjątkowe położenie katolickiej sprawy w Niemczech, oświadcza Ojciec św. biskupom, że „może być tolerowane i katolikom dozwolone należenie do stowarzyszeń mieszanych, ale z zachowaniem wszelkich ostrożności”.

„Przedewszystkiem trzeba się starać, aby robotnicy katolicy, należący do owych syndykatów, zapisani byli także do stowarzyszeń katolickich”.

(a) Z komitetu giełdowego. Wydział handlu ministerium handlu i przemysłu zawiadomił komitet giełdowy łódzki, że na mocy sułtańskiego irade z dnia 10 października, od wszystkich towarów, pochodzących z Bułgarii, Serbii, Czarnogórze i Grecji i wysyłanych z tych państw, od dnia wypowiedzenia wojny przez Turcję pomienionym państwom bałkańskim, będzie pobierane cło wwozowe—100% ad valorem.

Wszystkie zaś towary, wysyłane do Turcji przez państwa neutralne Europy, lub z ich kolonii i posiadłości znajdujących się na wybrzeżu morza Śródziemnego, jak również z Maroka i Egiptu, winny być zaopatrzone w świadectwa o pochodzeniu.

W związku z powyższą sprawą, wydział han-

dlu ministerium handlu i przemysłu nadesłał temuż komitetowi wykaz towarów i przedmiotów, które na mocy rozporządzenia rządu tureckiego, będą uważane podczas wojny z Bułgarią, Grecją, Serbią i Czarnogórzem jako kontrabanda wojenna.

Wymienione w wykazie przedmioty, wysyłane do państw neutralnych, winny być zaopatrzone w zaświadczenia, że nie są przeznaczone dla Bułgarii, Serbii, Grecji lub Czarnogórze.

Wykaz tych towarów można przejrzeć w kancelaryi komitetu giełdowego.

(x) Z poczty. Łódzki centralny urząd pocztowy wysyła codziennie średnio po 1,000 posyłek, a bywają dni, w których ilość ich dochodzi do 3,000.

Szybkie przyjmowanie takiej ilości posyłek, przy zastosowaniu ustanowionej manipulacji, wymagającej przeprowadzenia każdej posyłki przez książki i wypisania pokwitowań w obecności sił roboczych, było nadzwyczaj utrudnionem i wywoływało niezadowolenie wśród publiczności, zmuszonej oczekiwać na swoją kolej całymi godzinami.

Obecnie naczelnik warszawskiego okręgu pocztowo-telegraficznego zawiadomił naczelnika urzędu pocztowego łódzkiego, że zarząd główny poczt i telegrafów na zasadzie postanowienia p. ministra spraw wewnętrznych z dnia 24 lipca r. b. pozwolił ustanowić w łódzkim centralnym urzędzie pocztowym i jego oddziałach przyjmowanie posyłek bezwartościowych i cennych do 100 rb. na zasadzie książek prywatnych wstrzymanej formy.

System ten znacznie ułatwi i przyspieszy przyjmowanie posyłek od osób prywatnych.

Wymienione książki sprzedawane są w kancelaryi centralnego urzędu pocztowego.

(a) W sprawie towarzystw wzajemnego kredytu. Ministerium skarbu rozpoczęło pracę nad projektem nowego prawa, mającego wzmocnić kontrolę działalności towarzystw wzajemnego kredytu. Dotychczas ministerium nie miało prawa kontroli i mogło tylko zapytywać towarzystwa o różne ich interesy.

Oprócz tego ministerium uważa za niedogodny teraźniejszy system otwierania towarzystw wzajemnego kredytu; otrzymanie bowiem ustawy było pewnego rodzaju koncesją. Ministerium proponuje system legalizacji.

Dalej zamierzone jest wprowadzenie kary kryminalnej za jednoczesne urzędowanie w różnych instytucjach kredytowych.

Projekt nowego prawa wejść ma pod obrady IV Dumy.

(h) Z Towarzystw pożyczkowo - oszczędnościowych. Pod przewodnictwem adw. przys. p. A. Raubala, odbyła się onegdaj wieczorem narada przedstawicieli Towarzystw pożyczkowo - oszczędnościowych.

Zastanawiano się nad sprawą zbiorowego wystąpienia do władz z prośbą o nieudzielanie więcej koncesji na otwieranie nowych stowarzyszeń pożyczkowo - oszczędnościowych, ponieważ powstawanie nowych tego rodzaju stowarzyszeń kredytowych utrudnia prawidłową działalność istniejących.

Po ożywionej dyskusji uchwalono prosić p. Krestyanowa, inspektora do spraw drobnego kredytu o zwołanie zebrania delegatów towarzystw pożyczk.-oszczęd. dla rozważenia tych kwestyj.

Na zebraniu tem omawiano także sprawę wydawania pożyczek wobec obecnych trudności płatniczych, oraz wymówień sum, złożonych na oszczędność.

W sprawie tej postanowiono ściśle przestrzegać terminów, zadeklarowanych przez składających oszczędności.

(x) Z T-wa krzewienia oświaty komunikują nam, że zamiast zapowiedzianego na niedzielę odczytu p. Muszkowskiego, który telegraficznie zawiadomił zarząd Tow., że jest chory, p. Maryan Mechowicki łódzianin, który przez dłuższy czas przebywał w Australii, wygłosi II-gą część odczytu „Z podróży do Australii”. Wejście 10 kop.

(x) Zarząd Towarzystwa „Wiedza” prosi nas o zaznaczenie, że umieszczona w kronice „Rozwoju” z d. 12 b. m. wzmianka o sprzedaży biletów po cenach popularnych dla członków

„Wiedzy” na wtorkowe przedstawienia w teatrze polskim (Cegielniana 63) dostała się na łamy „Rozwoju” bez wiedzy Zarządu. Sprawa korzystania przez członków „Wiedzy” z biletów po cenach popularnych na widowiska teatralne dawane w odpowiedni dzień, będzie poruszona we właściwym czasie.

(x) Ze stowarzyszenia robotników chrześcijan. W niedzielę dnia 17 b. m. o godzinie 7 wieczorem w Domu Ludowym przy ulicy Przejazd nr. 34 kółko dramatyczne przy stowarzyszeniu robotników chrześcijan odegra „Obronę Częstochowy” obraz historyczny w 5 aktach a 7 odsłonach.

(x) Z „Harmonii”. Program podwieczorku, zapowiedzianego na nadchodzącą niedzielę składa się z produkcji chóru męskiego i mieszanego, duetów wykonanych przez pp. Bolmińskiego, Taubwurcia i Fitznera, z solowego śpiewu p. Wandy Karwowskiej, deklamacji p. Kaszyńskiego i gry na cytrze p. Rosalskiego.

Po wyczerpaniu programu rozpoczną się tańce. Początek o godzinie 5-ej po południu. Koniec o godzinie 12 w nocy punktualnie. Specjalne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Jutro próba generalna z produkcji przeznaczonych na podwieczorek niedzielny punktualnie o godzinie pół do 9 wiecz.

W przyszłym tygodniu lekcje chórów odbywać się będą w poniedziałki i czwartki wieczorem.

(x) Odczyt. W nadchodzącą niedzielę 17 b. m. punktualnie o godz. 4 po poł. odbędzie się w sali Stow. wzajemnego kredytu przy ul. Spacerowa 21 odczyt d-ra med. Z. Bychowskiego na temat: „Dzieci kaleki i opieka nad nimi”.

Odczyt ilustrowany będzie obrazami niknącymi, dla których przezrocza uzyskane zostały ze słynnego zakładu ortopedycznego d-ra Biesalskiego w Berlinie.

(a) Przebudowanie laboratorium miejskiego. Magistrat łódzki zgodził się na zaprojektowane przez zarządzającego laboratorium d-ra Bogusławskiego — przebudowanie gmachu laboratorium miejskiego kosztem 3620 rb. oraz zaprowadzenia elektryczności dla celów laboratoryjnych, wentylacji elektrycznej i t. d.

Projekt ten wraz z kosztorysem robót przesłany będzie do zatwierdzenia gubernatorowi piotrkowskiemu.

(g) „Miłosierdzie”. Zwołane w dniu wczorajszym organizacyjne zebranie ogólne nowozałożonego Stowarzyszenia „Miłosierdzie”, które miało się odbyć w kancelaryi parafialnej przy kościele N. Maryi Panny na Starem Mieście, nie doszło do skutku z przyczyn od organizatorów niezależnych.

(e) Dostawa żywności dla więźniów. Onegdaj na licytacji, odbytej w piotrkowskim rządzie gubernialnym na przedsiębiorstwo dostawy żywności dla więźniów więzienia piotrkowskiego, utrzymał się przedsiębiorca łódzki p. Piotrowski, deklarując dostawę po 13 i 15 kop. pożywienia dziennego dla jednego więźnia.

(e) O wodę dla parku miejskiego. Park miejski przy ulicy Pańskiej, założony wielkim nakładem i urządzony na wzór wielkich parków europejskich, zagrożony jest poważnie z powodu braku dostatecznej ilości wody. Dwie znajdujące się w nim studnie nie starczą na zaspokojenie nawet jednej setnej części tej potrzeby wody, jaka jest niezbędna dla utrzymania w należytych stanie tego pięknego parku.

Dym z fabryk i unoszący się nad ulicami kurz źle wpływają na rośliny, które wobec tego wymagają częstego zraszania sztucznego. Poza tem koniecznym będzie po otwarciu parku dla użytku publicznego częste polewanie ulic, do czego również potrzeba dużej ilości wody.

Wobec tego powstał projekt budowy kilku głębokich studzien w parku miejskim z wieżą ciśnieniową i zaprowadzenie w całym parku sieci wodociągów z urządzeniami do zraszania roślin i polewania ulic.

Przypuszczalny koszt takiego urządzenia wyniesie około 60,000 rb.

Urządzenie takie zabezpieczy drzewa i rośliny od zgałki.

(a) Przyjęcie lasów miejskich. Specjalna komisja, wyłoniona z magistratu, oddała dziś wszyst-

kie lasy miejskie w zawiadywanie świeżo mianowanemu leśniczemu p. K. Kaczyńskiemu.

(e) W sprawie wywozu bydła za granicę. Jak się okazało w ostatnich czasach, popyt na bydło na rynkach naszych dla wywozu za granicę wzrasta się niepomernie i na rynkach praskich wznoszą coraz większe zapotrzebowania mięsa przywozowego.

Nieoczekiwany ten popyt odbijać się już począł na konsumentach miejscowych, którzy za mięso nie tylko muszą drożej płacić, ale bardzo często dostać go nawet nie mogą.

Obecnie — jak się dowiadujemy — ministerium przemysłu i handlu zajęło się tą sprawą i zamierza wydać rozporządzenie w celu ograniczenia wywozu mięsa za granicę do pewnej określonej normy.

(e) Nowy bruk na ul. Piotrkowskiej. Na skutek pozwolenia ministerium spraw wewnętrznych na oddanie Petersburskiemu Towarzystwu bruków robót około ułożenia nowego bruku drewnianego na ulicy Piotrkowskiej od ul. Przejazd, przedstawiciel tego Towarzystwa inż. p. Jasiński przystąpił już do zawarcia kontraktu z magistratem.

(x) Hakałysta majster. W fabryce S. Gutmana (Juliusza 26) od pewnego czasu gospodarzy majster Johan Matz, źle mówiący po polsku.

Z powodu braku pracy okazała się potrzeba zmniejszenia liczby pracujących. Majster pousuwał z fabryki polaków nawet takich, co po ośm lat tu pracowali, jak np. robotnika p. Ciesielskiego, który od lat 8 tu pracował a pozostawiał niemieckie kobiety i chłopaków od 2 miesięcy zajętych w fabryce.

Wprawdzie między wydalonymi jest kilku Niemców, ale tylko takich, co od paru tygodni dopiero pracowali w fabrykach.

(x) Z teatru „Casino.“ Dziś i jutro, t. j. w piątek po raz ostatni wspaniałe dramaty p. t. „Nędznicy“, Wiktora Hugo.

„Nędznicy“ cieszą się niebywałym powodzeniem; gra artystów wyborna, wystawa wspaniała, kostiumy i rekwizyty ściśle zastosowane do każdej epoki.

Rzadki to wypadek, aby w kinematografie przez dwa tygodnie demonstrowano przy nadzwyczajnym powodzeniu jeden i ten sam obraz.

(e) Ucieczka narzeczonego. Zamieszkały przy ul. Głuchej pod nr. 17 E. S. zawiadomił policję, że córka jego, 19-letnia Marya, poznała młodego człowieka, który przedstawiając się jako buchalter Ajzyk Talerman, był w jego domu w charakterze narzeczonego. W ostatnich czasach rzekomo naręczony wyłudził od niego 172 rb. i sfalszował weksli na 546 rb. poczem znikł bez wieści.

(a) Strzały do złodzieja. Wczoraj, o godz. 1 po północy, stojący na posterunku przy magistracie w Zgierzu dwaj strażnicy spostrzegli idącego przez Stary Rynek w kierunku ul. Piątkowskiej jakiegoś młodego człowieka, obciążonego pakunkami. Gdy strażnicy wezwali nieznajomego, aby się zatrzymał, ten rzucił pakunki i zaczął uciekać w ul. Piątkowską. Strażnicy puścili się za nim w pogoń, dając do uciekającego kilka strzałów. Pomimo to złodziej, ostoięty ciemnością, uniknął strzałów i zdołał zbiec.

W porzuconych pakunkach znaleziono kilka zabitych gęsi, kilka funtów fig, garnek szmalcu i t. p. produkty, pochodzące prawdopodobnie z okradzenia sklepu spożywczego.

(e) Rozbicie kasy. Nocy ubiegłej wyłamywacze kas przedostali się przez wybity w piwnicy otwór do składu towarów łokciowych Emanuela Riesenberga, przy ul. Cegielnianej pod nr. 27, gdzie po rozbiciu kasy ogniotrwałej skradli 1000 rb. w gotówce i 200 w wekslach. Kradzież zauważono dopiero po otwarciu składu.

(x) Ze straży. W sobotę, dnia 16 b. m., o godz. 7 wieczorem, odbędą się ćwiczenia IV oddziału Łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

(a) Nie udało się. Wczorajszej nocy niewiadomi złodzieje, dostawszy się do domu nr. 15 przy ulicy Nowomiejskiej, przebili z korytarza pierwszego piętra sufit i tą drogą, weszli do kantoru firmy „Adolf Dobranicki“. Wszedłszy do drugiego pokoju, rozbili kasę ogniotrwałą, nie zdążyli jednak nie zrabować, ponieważ zostali spłoszeni.

Na miejscu znaleziono różne narzędzia do rozbijania kas żelaznych.

(p) Zamach samobójczy. W mieszkaniu własnym przy nr. Widzewskiej nr. 146, usiłował wczoraj otruć się karbolem 25-letni kelner, Józef C. Niebezpieczeństwo usunął lekarz Pogotowia. Przyczyna rozpaczliwego kroku nieznana.

(p) Nieszczęśliwy wypadek. Ze schodów domu u zbiegu ulic Zawadzkiej i Zachodniej spadł wczoraj Stanisław Wojtowicz, 15-letni chłopiec, usługujący w cukierni, tak nieszczęśliwie, że złamał prawą nogę. Po nałożeniu prowizorycznego opatrunku na miejscu wypadku, lekarz Pogotowia przewiózł go do szpitala Czerwonego Krzyża.

(e) Schwytanie złodziei. Niebity dawno popelniona została kradzież towarów, wartości 345 rb. ze sklepu Borucha Lewenszteina, przy ul. Lutomierskiej pod nr. 124. Obecnie policja wykryła sprawców kradzieży i aresztowała Stanisława Jakubowicza, lat 18 i Andrzeja Kochnę, lat 22. Aresztowany wczoraj Kochna oświadczył, że rzeczy sprzedał za 85 rubli w domu nr. 127 przy ul. Zgierskiej nieznanemu żydowi. Pasera nie wykryto.

— Wczoraj, o godz. 9 rano, idącej ulicą Zieloną p. Frajdzie Gutman, przy zbiegu ul. Zachodniej, 11-letni Zygmunt Gremik wyrwał z ręki woreczek i począł uciekać. Schwytano go na ul. Zielonej pod nr. 3 i oddano w ręce policji. W woreczku, który zwrócono właścicielowi, znajdowało się przeszło 75 rb.

(e) Pomysłowi złodzieje. Wczoraj, o godz. 9 rano, na ul. Brzezińskiej obok domu nr. 57a, dwóch młodych ludzi zaczęło przechodzić ulicą Abrama Polityńskiego, prosząc o zmianę 5 rb. Gdy P. wyjął portfel, jeden z młodych ludzi uderzył go w głowę, a drugi schwycił portfel, poczem obaj zaczęli uciekać. Za uciekającym puścili się w pogoń przechodnie i schwycili obydwóch. Jeden z nich był to znany już policji złodziej, Jankiel Frydman, drugi nazwiska swego ujawnić nie chciał.

(p) Oparzenie. Onegdaj wieczorem w mieszkaniu Millerów, przy ul. Staro-Zarzewskiej nr. 126, powstał pożar, wskutek eksplozji lampy naftowej, przy gaśnieniu którego właściciel domu, Rajnhold Miller, lat 75 i żona jego Katarzyna, lat 61, doznali poparzeń na całym ciele. Przybyły lekarz Pogotowia, po udzieleniu im doraźnej pomocy na miejscu wypadku, oboje małżonków w stanie ciężkim odwiózł do szpitala Scheiblerowskiego.

*

(e) Poczta w Chojnach. W dniu dzisiejszym otwarty został oddział pocztowy przy chojeńskim Towarzystwie pożyczkowo-oszczędnościowym, w domu № 101 przy ulicy Rzgowskiej. W oddziale tym sprzedawane są marki pocztowe po cenie nominalnej, oraz przyjmowana i wydawana korespondencja zwyczajna i polecona.

Dla wygody publiczności zawieszona została przed domem № 101 skrzynka pocztowa do listów, z którymi dotąd wysyłający zmuszeni byli udawać się na Rynek Ceyera. Listy pocztkowo wybierane są ze skrzynek i wysyłane na pocztę raz na dzień o godz. 9 rano, w miarę jednak rozwoju poczty wysyłane będą dwa razy dziennie i zaprowadzona zostanie większa ilość skrzynek pocztowych.

Mieszkańcy dzielnicy tej, życzący sobie odbierać korespondencję z oddziału pocztowego chojeńskiego winni nadesłać do kasy pożyczkowo-oszczędnościowej chojeńskiej swe adresy.

Otwarcie oddziału pocztowego w Chojnach jest wielkim dobrodziejstwem dla korespondującej części mieszkańców tamtejszych, to też zarządowi Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego należy się uznanie za podjęte starania.

S Z T U K A.

(x) Teatr polski (Cegielniana 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam.

Dziś premiera „Siostry“, dramat w 3 aktach p. Amelii Hertzówny, który wywołał duże zainteresowanie wśród bywalców teatralnych.

Dyrekcja jeszcze raz prosi, aby ze względu na nastrój sztuki szanowna publiczność zechciała o godz. 8¼ zająć miejsca na widowni.

W piątek „Dobrze skrojony frak“ po cenach popularnych.

W sobotę o godz. 4 po południu przedstawienie dla młodzieży „Dom otwarty“, wieczorem „Śluby panieńskie“ arcydzieło Fredry, o nowej inscenizacji i stylowych kostiumach. Rolę Radosła wykona po raz pierwszy w Łodzi p. J. Orliński, który w tej roli w Warszawie odniósł wielki sukces u krytyków i publiczności.

Przedstawienie to przeznaczone jest na rzecz Tow. opieki szkolnej.

W niedzielę o godz. 3½ po południu „Cyanerya warszawska“, wieczorem „Dobrze skrojony frak“.

(x) Teatr popularny. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we czwartek ukaże się „Król Lir“ tragedia Szekspira.

W piątek „Pani majstrowa“, wielki wodewil ze śpiewami i tańcami w 4 aktach Edwarda Błotnickiego.

W sobotę po południu po cenach najniższych dana będzie wyborna komedia „Mąż o dwóch żonach“.

Pełne próby odbywają się z głośnego utworu L. H. Morstina p. t. „Lilie“ w 4 aktach z prologiem.

Akcja tego niepospolitego dramatu rozgrywa się za czasów Bolesławowych, w dworzysku rycerza królewskiego, który za powrotem z pod Kijowa zastaje żonę swą w pohańbieniu miłosnym z bratem. Dla zatarcia grzechu „Pani zabija pana“, grób zasiewa liliami i staje u ołtarza do powtórnego ślubu; zjawia się mąż-upiór i łączy się z nią ślubem wiecznym pod gruzami świątyni.

Taka mniej więcej jest treść dramatu, który dyrekcja teatru przygotowuje na najbliższą premierę.

(x) Koncert. Jutro 15 b. m. w sali koncertowej przy ul. Dzielnej nr. 18 odbędzie się koncert znakomitego tenora opery warszawskiej Ignacego Dygasa i primadonny opery w Turynie Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej.

Koncert zapowiada się więc pod względem artystycznym wspaniale. Bilety nabywać można w składzie instr. muzycz. Friedberga i Koca, ul. Piotrkowska nr. 90.

Początek koncertu o godz. 8 i pół wiecz.

Z WARSZAWY.

* Cofnięcie kredytu.

„Fraind“ donosi: Kilku kupców warszawskich, zaliczonych do „litwaków“, otrzymało wczoraj zawiadomienie pewnego banku tutejszego, że kredyt zostaje im cofnięty. Na cele tego banku stoją znani żydzi-asymilatorzy.

* Niezwykły sen.

W domu pod nr. 35 przy ul. Chmielnej, 24-letnia Jadwiga Zborowska, położywszy się spać o g. 11 wieczorem w d. 9 b. m., śpi dotychczas—piątą już dobę, Spiając, która, zdaniem lekarzy, znajduje się w letargu, przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 13 listopada. (P.) W celu przeciwdziałania spekulacyjnemu obniżaniu wartości papierów procentowych w Petersburgu tworzy się związek 22 banków i kantorów bankierskich dla zakupu papierów podczas przesileni giełdowych.

ATENY, 13 listopada. (P.) Według otrzymanych tu prywatnych wiadomości z Weryi, bey tamtejszy wyraził uległość.

ATENY, 13 listopada. (wł.) Pisma donoszą, że admirał Kondurioti, przed przetrzymaniem kabla pomiędzy Tenedos i Konstantynopolem depeszował, że wciąż jeszcze oczekuje na wyjście floty tureckiej z Dardanellów.

Wobec panującej epidemii cholery, ustanowiono 5-dniową kwarantannę dla okrętów, przychodzących z Konstantynopola.

KONSTANTYNOPOL, 13-go listopada. (P.) Wskutek telegramu głównodowodzącego, rada wojenna, rozpoznając stan armii broniącej stolicy, uznała stan ten za beznadziejny.

Główny pomocnik Czerwonego Półksiężycy jest tego samego zdania.

KONSTANTYNOPOL, 13-go listopada. (P.) Wskutek różnicy zdań pomiędzy Kiamilem-baszą i sztabem armii, żądającym wyrzeczenia się rokowań o interwencję. Kiamil-basza podał się do dymisji, którą sułtan gotów był przyjąć.

Starszy marszałek Fuad, z niektórymi księżętami krwi, uprosili sułtana o powstrzymanie przyjęcia dymisji, a Kiamila-baszę o cofnięcie jej.

Władza Kiamila-baszy umocniła się.

Rokowania w sprawie pośrednictwa mocarstw trwają. Ostatecznym żądaniem Turków, jak przypuszczają, będzie utrzymanie przez Tur-

cyę Adryanopola i Konstantynopola wraz z częściami wilajetów.

PEKIN, 13 listopada. (P.) Minister spraw zagranicznych Lanžuctao podał się do dymisji, co stawiane jest w związku z ugodą rosyjsko-mongolską.

MUKDEN, 13 listopada. (P.) Pod przewodem Czausiduania, odbyła się narada wojenna, w celu opracowania kroków wojennych, jakie w najbliższej przyszłości mają być zastosowane w Mandżurii. Zdecydowano wzmocnić siły wojskowe Mandżurii przez wysłanie 2 dywizji zreformować wojska ochronne i wzmocnić milicję.

TOKIO, 13 listopada. (P.) Prasa japońska uważa, że zawarcie umowy rosyjsko-mongolskiej wywołane zostało koniecznością obrony interesów handlu rosyjskiego i mniema, że Chiny będą musiały pogodzić się z tą ugodą. Twierdzeniem, jakoby Japonia miała zamiar postąpić podobnie w stosunku do Mandżurii, gazety zaprzeczają.

SOFIA, 13 listopada (wł.) Pod Czataldżą rozpoczęły się walki prowadzone ze strony tureckiej z niestychaną dotychczas zaciętością.

KONSTANTYNOPOL, 13 listopada (wł.) Siliwia i Rodosto stoją w płomieniach.

CHADEMKIOJ, 13 listopada (wł.) Zdaniem obecnych tutaj oficerów niemieckich forty Chademkioja przedstawiają się zupełnie dobrze i dają wszelką nadzieję, że wytrzymają oblężenie. (Trzeba pamiętać, iż mówią to oficerowie niemieccy! przyp. red.)

Dla wzmocnienia obwarowań ustawiono z Europy 12 armat wielkiego kalibru francuskich, a oczekiwanych jest tutaj jeszcze 50 dział „Cieusot'a” i 50 — „Kruppa”, jak również 120 dział z Azji Mniejszej.

W San-Stefano czynione są pośpiesznie przygotowania do obrony. W ciągu ostatniego tygodnia przez San-Stefano przeciągnięto 20,000 żołnierzy, maszerując do Chademkioj.

Na pierwszej linii obwarowań czataldżyjskich rozpoczęła się bitwa.

W Czerkieskioju nie można było wydać bitwy, gdyż turcy mocno są zmęczeni. Cofano się do Kabakczakioja, gdzie nadeszły znaczne posiłki, ale tu wojska nie pozostawały długo, wobec braku osłony i udały się na obronę obwarowań czataldżyjskich.

Większa część rannych zginęła wskutek chłodu i głodu.

Powlokło się tutaj 16,000 żołnierzy rannych i 200 oficerów.

Wielu oficerów umarło, skutkiem czego trzeba było mianować oficerów z pośród szeregowców, nawet z liczby żołnierzy rezerwistów.

WIEN, 13 listopada (P.) „Arbeiter Ztg.” zamieściła szereg artykułów, w których dowodzi braku interesu dla Austrii w Albanii. Gazeta ujawnia fabrykację fałszywych wiadomości, wysyłanych z Wiednia z okazji kryzysu bałkańskiego.

Głównym magazynem tych wiadomości jest berlińska „Vossische Ztg.”, która rozpowszechnia fałszywe wiadomości o decydującym poparciu przez Włochy austriackiego weta przeciwko zamiarom Serbii usadowienia się nad Adryatykiem. „Vossische Ztg.” np. wydrukowała kłamliwą depezę z Wenecji, jakoby włoskie i albańskie bataliony wraz z artylerją były gotowe do wyśiadania na okręty w celu udania się do Albanii przeciwko Serbii.

KONSTANTYNOPOL, 13 listopada (P.) W kołach wojskowych przypuszczają, że chwilowa powolność ruchów armii bułgarskiej w kierunku Czataldże, spowodowana została działaniami w pobliżu Dardanellów.

Wzmogła się działalność oddziałów bułgarskich na wybrzeżu morza Marmora.

Są wiadomości o ruchach oddziału bułgarskiego w sile 25,000 ludzi, mającego na celu połączenie się z wojskami greckimi, aby wspólnie opanować Dardanell. Wówczas flota grecka, mając wolny dostęp, rozbiłaby flotę turecką, a następnie, zajmując pozycję ostatniej, dopomógłaby do zniszczenia tureckich fortyfikacji linii czataldżyjskiej.

WIEN, 13 listopada (wł.) Urzędowo komunikują: jutro rozpoczną się transporty rekrutów do Dalmacji, Bośni i Hercegowiny, w zarządzeniu tem jednak niema nic nadzwyczajnego, tylko zwykła manipulacja przy powołaniu rekrutów.

„Korrespondenz Bureau” w tej samej sprawie donosi: austriacki urząd wojskowy ze względu na zwiększoną, na mocy najnowszego prawa, liczbę rekrutów, widział się zniewolonym wszystkich nowo wstępujących w szeregi, a przeznaczonych do garnizonów w Bośni, Hercegowinie i Dalmacji ćwiczyć najpierw w służbie wojskowej przez 4 tygodnie w odpowiednich kadrach, a następnie dopiero wysyłać na miejsce przeznaczenia.

Na mocy tego rozporządzenia, poczynając od 1 listopada, ze wszystkich prowincji monarchii austro-węgierskiej wysyłanych zostanie na południe 14911 żołnierzy, przeznaczonych do 15 i 16 korpusu. Transporty odbywać się będą w specjalnych pociągach wojskowych.

SOEIA, 13 listopada (wł.) Agencja bułgarska została upoważniona do stanowczego zaprzeczenia wiadomości niektórych gazet zagranicznych, opartych rzekomo na artykule gazety „Mir”, jakoby król Ferdynand miał zmienić religię, gdyż w artykule owym wyrażono tylko życzenie, aby król Ferdynand po wejściu do Konstantynopola ogłosił się cesarzem.

PARYŻ, 13 listopada (wł.) Z Konstantynopola donoszą: Jak się zdaje istnieje zamiar obecnego rządu, aby w jaknajbliższym czasie uwięzić wszystkich wybitnych członków stronnictwa młodotureckiego.

Wogóle zauważyć należy zwrot opinii, która obecnie zwróciła się z całą siłą przeciw wszechwładnemu przed wojną stronnictwu, przypisując mu spowodowanie rozstroju wewnętrznego, który stał się w następstwie przyczyną wszystkich klęsk i nieszczęść, jakie spadły na monarchie ottomanów.

KONSTANTYNOPOL, 13 listopada (wł.) Krążą tu pogłoski, że d. 9 b. m. Adryanopol poddał się; z fortecą tą niema żadnego połączenia. Koła rządowe są wielce o los Adryanopola zaniepokojone.

ATENY, 13 listopada (wł.) Bejowie albańscy wydali proklamację o niepodległości Albanii.

PARYŻ, 13 listopada (wł.) Traktat francusko-hiszpański, dotyczący Maroka, zostanie w ostatecznej formie podpisany w dniu jutrzejszym.

DARMSZTAD, 13 listopada (wł.) Dziś o g. 6-ej rano doszło na ul. Reńskiej do krwawej bójk między kilku studentami. Student Albert Weizel z Częstochowy zabity został na miejscu, 2 innych ciężko rannych, 2 studentów morderców aresztowano. Bójkę poprzedziła kłótnia w kawiarni.

PARYŻ, 13 listopada (wł.) Tutejsze poselstwo bułgarskie jest zdania, że wbrew wczorajszym doniesieniom z Wiednia i z Budapesztu, misja pojednawcza prezesa sobranija bułgarskiego Danewa w sprawie austro-serbskiej odniosła skutek nader pomyślny. Austria zgadza się na obsadzenie jednego portu na wybrzeżu adryatyckim przez Serbię, mianowicie San-Giovani di Medua, przez co konflikt byłby w zupełności załagodzony. To samo źródło zapewnia, że i w kwestii albańskiej przyszło do porozumienia.

KONSTANTYNOPOL, 14 listopada (P.) W tych dniach przybyli z głównej kwatery generałowie Mahmud-Muchtar i Targut-pasza w celu pomówienia z Portą. Niezwłocznie rozeszły się pogłoski o mianowaniu Mahmuda-Muchtara generalisimusem na miejsce Nazima-paszy, z którego są niezadowoleni z powodu jego nieradności. Pogłoski te nie potwierdziły się. Obaj generałowie powrócili do armii.

KONSTANTYNOPOL, 14 listopada (P.) Oficerowie tureccy sztabu głównego przypisują panikę wśród żołnierzy szkodliwemu wpływowi rezerwistów ukaranych przymusowymi robotami po buncie na wiosnę w roku 1909. Odcierpiawszy karę buntownicy w liczbie 13,000 żołnierzy zostali zaliczeni do rezerwy. Obecnie znów powołani do armii sięją w szeregach nieposłuszeństwo oraz demoralizację. Krążą pogłoski, że wywołali oni bunt na tyłach pozycji Chademkioj w dniu 7 b. m., kiedy cała dywizja, porzuciwszy pozycję, pomaszzerowała w kierunku stolicy, odmawiając posłuszeństwa z powodu braku żywności. Z trudem powstrzymała ich jazda. Straciwszy 32 ludzi, dywizja w części powróciła na pozycję, w części rozbiegła się grabić okoliczne wioski. Przy tej okazji zabito oficera i wielu rannono.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 14 listopada. (wł.) Wczoraj wleczono

rem przybył tu dr. Nenadowicz, b. poseł serbski w Konstantynopolu, krewny króla serbskiego i zamieszkał w poselstwie serbskiem. Pobytowi Nenadowicza w Berlinie przypisują doniosłe znaczenie polityczne.

Paryż, 14 listopada. (wł.) Poincare wygłosił wczoraj polityczną mowę w związku radykalnych parlamentarzystów i przedstawicieli handlu i przemysłu. Zasadniczy ton mowy był optymistyczny, Poincare jednak nie wyklucza możliwości poważniejszych powikłań. Najcharakterystyczniejsze jest oświadczenie Poincarego, że obecnie przy zawieraniu pokoju, niema już mowy, aby Francja nie zgłosiła swych pretensyj do Bałkanów.

Bukareszt, 14 listopada. (wł.) Na Dunaju wywróciła się łódź wojskowa. 48 żołnierzy utonęło.

Paryż, 14 listopada. (wł.) (Godz. 1 po południu). Tylko co nadeszła tu depeza, że bój około Czataldży przerwany. Nastąpiło na 48 godzin zawieszenie broni.

Prawdopodobnie idzie tu o pogrzebanie zmarłych na cholere żołnierzy tureckich.

Madryt, 14 listopada (wł.) Według obiegających tu pogłosek, sprawca zamachu na Canalejasa projektował pierwotnie zamordowanie króla, który miał przejeżdżać tamtędy. Wyniki śledztwa trzymane są w tajemnicy.

Paryż, 14 listopada (wł.) Obecna sytuacja, wytworzona przez konflikt austriacko-serbski, nie zmieniła się w ostatnich dwóch dniach; ponieważ Austria nie chce odstąpić od minimum swoich żądań, zależy teraz od państw bałkańskich, czy dojdzie do porozumienia. Transporty dwóch korpusów austriackich, wysyłanych do Bośni, zarząd wojskowy tłumaczy, jako zwykłe coroczne odsyłanie rekrutów po pierwszym miesiącu służby do oddzielnych batalionów. Nie wpływa to bynajmniej uspokajająco. Pomiedzy państwami bałkańskimi toczą się rokowania w zupełnej tajemnicy, tak że dotychczas rezultat jest niewiadomy.

Sofia, 14 listopada (wł.) Według nadeszłych wiadomości na całej linii Czataldża wrota gwałtowna walka; na razie chodzi o walkę artylerji, aby uzyskać jaknajlepsze stanowisko. Turcy zdołali zgromadzić, dzięki kolosalnym wysiłkom, 200 tysięcy wojska. Nowe oddziały przybywają codziennie. Prawdopodobnie będzie to najzawziętsza i najkrwawsza walka, jaką kiedykolwiek stoczono; w walce tej rozstrzygną się ostatecznie losy Turcji.

Sofia, 14 listopada. (wł.) Jak się obecnie okazuje, wydarzył się podczas bitwy pod Koczana ciężki wypadek w armii bułgarskiej; przy lądowaniu armaty nowego systemu Sznajdra, nastąpił wybuch; 10 żołnierzy zostało zabitych, a przeszło 20 ciężko rannych.

Berlin, 14 listopada. (wł.) „Local Anzeiger” donosi, że rząd chiński postanowił wysłać do Mandżurii 2 nowe dywizje wojsk i zmobilizować tamtejszą milicję.

Disseldorf, 14-go listopada. (wł.) Niedaleko miasta zderzyły się wczoraj wieczorem 2 pociągi kolei Nadreńskiej; 8 osób ciężko rannych, a około 30 łez.

Białogród, 14 listopada. (wł.) W Monastyrze znajdują się generałowie tureccy Zekki-pasza Karasaid i Fethi-pasza, którzy brali udział już w bojach z serbami przy Kumanowie, Kiczewie i Prilepie.

Białogród, 14 listopada. (wł.) Monastyr chciał się poddać, stawiając warunek, aby wojskom tureckim wolno było wyjść z crouią.

Serbowie propozycję odrzucili. Spodziewany jest atak lada chwila.

ś. † p.

Zofia Klara Werth

opatrzona św. Sakramentami, zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach dnia 13 listopada 1912 roku, przeżywszy lat 19.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi 16-go b. m. to jest w sobotę o godz. 3-iej po południu, z domu przy ulicy Targowej 55 na Stary cmentarz katolicki, na które w głębokim smutku zaprasza krewnych i znajomych

4814 **Stroskana Rodzina.**

ś. † p.

Julian Opawski

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł 13 listopada 1912 roku, przeżywszy lat 63.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 15 b. m. o godzinie 3-iej po południu z przytulku starców i kalek na Stary cmentarz katolicki, na który to obrząd zaprasza kolegów i znajomych

4815 **Rodzina.**

w Warszawie, ale z powodów od komitetu niezależnych zjazd musi odbyć się w Krakowie.

Z lekarzy warszawskich zapowiedzieli referaty doktorzy Borzymowski i Kryński.

Zjazd, który zapowiada się licznie, odbędzie się 20 i 21 grudnia b. r.

Memoryał księży litwomanoń wczorajszy „Czas” ogłasza sensacyjny ustęp z memoriału, przesłanego w czerwcu przez księży litwomanoń do Watykanu. Litwomani atakują gwałtownie księży polaków, nazywając ich szkodnikami Kościoła i współnikami rewolucjonistów, maryawitów zaś memoriał nazywa polskim kościołem narodowym.

ZE LWOWA. Demonstracje ukraińców w. Ukraińcy urządzili wczoraj demonstrację uliczną przed instytucjami staroruskimi, poczem chcieli urządzić też demonstrację przed konsulem rosyjskim, lecz policja nie dopuściła do tego.

Demonstracje zakończyły się przemówieniami pod pomnikiem Mickiewicza.

Z żałobnej karty. Prezydent miasta Lwowa Stanisław Ciuchciński zmarł wczoraj.

— Zmarł tu poseł Jan hr. Szeptycki, ojciec ks. metropolity grecko-katolickiego.

Znaczny zapis. W Rykowie pod Złoczowem zmarł Franciszek Buczka, ziemianin, który pół miliona koron (200,000 rb.) zapisał na cele humanitarne.

2) Jeżeli Pani na trzy lata lub dłużej nie chce uwięzić kapitału, w takim razie i Kasa przy ul. Mikołajewskiej 31 lub II Kasa przy ul. Andrzeja nr. 5 przy rocznym wymówieniu zapłaci Pani 6 proc. Roczne wymówienie zasadza się na tem, że Pani przy złożeniu nie odbierze wcześniej niż po roku. Po roku można przedłużyć umowę.

CENY BIEŻĄCE

Warszawskiego Ziemiańskiego Tow. Mleczarskiego

Masło	hurt	detal
Specyalne za 1 funt kop.	57—58	kop. 64
Deserowe I	54—55	„ 60
Bryłowe I	54—55	„ 60
Deserowe II	51—52	„ 56
Bryłowe II	51—52	„ 56
Wadliwe niesolone	—	—
Solone I (deserowe)	50—51	„ 58
„ II	45—46	„ 52
„ III kuchenne	41—42	„ 48
Syberyjskie wyborowe	44—45	„ —
„ I	42—43	„ —

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”
UL. SW. ANDRZEJA № 3. 198

POLECA: ŻYWOITY ŚWIĘTYCH POLSKICH, KRÓLOWĄ JADWIGĘ I WSZY
STKIE WYDAWNICTWA TEŻE KSIĘGARNI, JAK RÓWNIEŻ OBRAZY,
R ZAŃCE, POCZTÓWKI ARTYSTYCZNE I MATERIAŁY PIŚMIENNE.

Pracownia sukien, okryć i kostyumów damskich

Leokadya Olejniczak.

Dyplomowana mistrzyni wiedeńskiej Akademii kroju w Wiedniu. Roboty wykonywa według żurnali paryskich i wiedeńskich, odznaczające się szykiem i elegancją

Piotrkowska 141, prawa oficyna, 2-gie wejście 2-gie piętro, na prawo. 4250

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Zjazd chirurgów polskich. Komitet zjazdu chirurgów polskich ogłasza, że spodziewano się odbyć zjazd ten

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Pani wdowie z córeczką. Może Szan. Pani zupełnie pewnie ulokować te pieniądze:

1) na pierwszy numer hipoteki, otrzyma Pani wtedy do 8 proc. (pewne zupełnie, tylko nieco trudne, bo niewielu właścicieli zgodziłoby się obciążać pierwszy numer swej hipoteki tak małą sumą).

TOWARZYSTWO „LUTNIA” urządza w niedzielę dnia 17-tego bież. mies. w lokalu własnym

Podwieczorek muzyczno-dramatyczny

ze współdziałaniem: p. Zofii Andrzejewskiej (śpiew), inż. Barabasa (skrzypce) pp. K. Jasińskiego i L. Zalewskiego (dyalog), kwartetu męskiego, oraz koła dramatycznego „Lutni”, które wykona komedyjkę w 1-ym akcie z francuskiego, p. t. „Wielbiel muzyki”. Początek o g. 4 i pół po poł.

W ŁODZI 5589

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i smalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Łódz sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez odstawy.

445 **Inżynierska № 1, tel. 46.**

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAI Różne meble oraz maszyna do szycia, lampy, gramofon, obrazy i różne drobiazgi sprzedam tania, Piotrkowska 117 m. 2, I piętro, front 10070-3-sw1

AIAI Za połowę ceny sprzedam meble z 4 pokoi mało używane razem lub częściowo wyjeżdżając, Piotrkowska 192 m. 5, 10012-3-3

AIAI Muszę dziś jutro rozprzedać bardzo tania częściowo meble z kilku pokoi, rok używane, Konstantynowska 33 m. 14. 10013-3-3

AI Wszystkie meble wyprzedam zaraz bardzo tania kredens, stół, krzesła, otomane, biurko, bibliotekę, szafy, sypialnia kompletna, lustra, 2 garnitury salonowe, lampy, słupy, obrazy, szafkę kawalerską. Nowo-Cegielnia na 6-7 front. 9941-10-5

AI Meble różne z kilku pokoi wyjeżdżając rozprzedam tania, Konstantynowska 45-11. 10005-3-3

A agent inkasent do sprzedaży artykułu konsumacyjnego potrzebny na wysoką prowizję, kaucya 50, pierwszeństwo dla obywateli z agenturą, Zawadzka 10, Niemierski. 10074-1

Do wynajęcia sklep i pokój róg Dolnej i Łagiewnickiej. 10036-5-2

Do sprzedania zaraz zakład fryzjerski, egzystujący od lat 10. Wiadomość: ulica DREWNOWSKA № 56. 9992-3-3

Dom drewniany z placem blisko szosy pabianickiej do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach, Nowe Chojny, Sokola 13, sklep. 10046-4-2

Do wynajęcia zaraz parterowe mieszkanie odpowiednie na warsztaty. Wiadomość u rządcy, Widzewska 128. 10030-3-2

Do sprzedania reszta parcelują cego się folwarku Dalików na Bank włościański oraz 90 morgów razem środek parcelując go się majątku z łakami i bardzo ładnym ogrodem owocowym i ważnym zdatne dla p.p. ogrodników. Wiadomość: ul. Fabryczna nr. 2 w sklepie J. Bienkowskiego. 9937-3cs-2

Do wynajęcia frontowy pokój umeblowany z osobnym wejściem. Na życzenie ze śniadaniem i kolacją. Orla 3 m. 2. 9912-3-3

Dobry sklep na Bałutach blisko kościoła, tania sprzedam z powodu choroby żony, Zawadzka 10, Niemierski. 10073-1

Hurtowa i detaliczna sprzedaż masła śmietankowego i solonego w wyborowym gatunku po cenach bardzo niskich, Mleczarnia Janków, Widzewska 78. 10060-3-1

Harmonia hromatyczna z mechanicznik do sprzedania, fabr. Stamirowskiego. Wiadomość: ul. Piwiarna 8 u gospodarza. 10059-5-1

Jest do sprzedania 7 morgów ziemi, 7 wiorst za Pabianicami. Wiadomość: Złota № 2 mieszkanie 26. 10055-3-1

Jest do odstąpienia bufet w Restauracji Rzemieślniczej, Widzewska № 117, Freilich. 10047-3-1

Jest do wynajęcia zaraz pokój umeblowany z wrzelnikiem wygodami. Ul. Piotrkowska № 225 m. 10, III piętro. 9916-2-2

Kuchnia do wynajęcia Konstantynowska № 53. Wiadomość u gospodarza. 10057-3-1

Kuc i ładna bryczka z uprzężą do sprzedania, Miłsza 28 stróż wskazuje. 9961-3cs-2

Krawcowa z krojem poszukuje szycia po domach prywatnych, ul. Aleksandrowska № 199. 10035-2-1

Kto chce sprzedać prędko lub nabyć tania dobry interes każdej branży, zaciągnąć hipoteczną pożyczkę, ulokować kapitał, tylko Niemierski, Zawadzka 10. 10072-12-1

Konduktor 253 zgubił podczas służby paszkę uczniowskich biletów. Upraszam znalazcę o oddanie, Dzielna 1, sklep. 10085-1

Kawiarnia z powodu wyjazdu do sprzedania zaraz, za rub. 150 Podrzeczna № 15 róg Stodolnianej. 9999-3-3

Mamka ze świeżym pokarmem, poszukuje miejsca. Wiadomość na miejscu Retkinia dom Franciszka Plocka. 10069-3-1

Mleczarnia do sprzedania. Wiadomość: Zielona róg Lipowej w restauracji. 10056-3-1

Magle do sprzedania, ul. Aleksandryjska 23. 10043-2-1

Małżeństwo bezdzietne przyjmie miejsce stróża, lub w hotelu chrześcijańskim, mąż piśmienny, znający polski i rosyjski, żona zdolna do wszelkich posług, Mikołajewska № 59, Sobczyński. 10040-2-1

Miód do sprzedania 27 kop. funt ul. Juliusza 17 m. 13. 10007-2cs-2

Masarnia z całym urządzeniem, warsztatem do wyrobu wędlin i lodownią do odstąpienia zaraz z powodu słabości zdrowia właściciela. W tejże masarni sprzedaż mięsa. Klientela wyrobiona. Wiadomość na miejscu ulica Kaliska za parowym młynem № 50, Piotrków. 9933-3-2

Meble z 5-ciu pokoiów sprzedam tania: łóżka z materacami, szafy, bielizniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, biurko, meble salonowe, tremo, lampy, obrazy, Pańska 54-1. 9933-10-4

Magiel do sprzedania bardzo tanio z powodu wyjazdu, ul. Franciszkańska 59. 10020-3-2

MAGAZYNIER branży armatorskiej, niemieckim, rosyjskim, potrzebny. Oferty: „W. B. S.” do Biura ogłoszeń Buchweitz Warszawa, Marszałkowska 120. 5437-3ptp-3

Okazyjnie do sprzedania piwiarnia z powodu wyjazdu, Wójtowska 25 (Dąbrówka). 10001-2cs2

Obiady wykwinne w prywatnym domu dla osób inteligentnych; od godziny 12½, do 3-iej, Piotrkowska 124-10. 8641-12swcs-8

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia, Widzewska 109-4, I piętro. 9947-3wc-3

Potrzebna dobra służąca na przychodnią, Piotrkowska 200 u dentystki. 10045-1

Pokój umeblowany z wygodami do wynajęcia, Dzielna 31-22, Kamińska. 10038-2-1

Potrzebny subiekt tryzjerski lub cajtownik, Przędzalniana 84. 10077-1

Przybłąkał się duży czarny pies z łapami i podgardłem złotymi i takimi centkami nad oczami. Prawy odbiorca może odebrać u K. Urbanowicza ulica Widzewska 157. 10030-2-1

Potrzebny stangret żonaty z mieszkaniem, Przejazd 78 u gospodarza. 9972-3-3

Piwiarnia z ciepłą kuchnią z powodu wyjazdu, tamże plac pod budowlę do sprzedania, ulica Rzgowska nr. 59. 9746-6wcs-5

Pokój umeblowany, oddzielny dla panów z całodziennym utrzymaniem lub bez. Cena przystępna, Drewnowska № 42 m. 1, stróż wskaże. 10081-5sp-1

Potrzebni są zdolni ślusarze do robót giętych, Wysoka nr. 16 10050-3-1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Piotrkowska 255 m. 5. 10027-3-2

Poszukuję posady biurowej lub praktyki bezpłatnej. Posiadam 4-o klasowe wykształcenie ukończyłam chlubnie kursy handlowo-buchalteryjne p. Mantinbanda. Łaskawe oferty w Rozwoju pod „Hammond”. 10026-2-2

Prasowaczki na drobiazgi 5 i 2 koszułarki zdolne, potrzebne do pralni, Średnia 26, Sobociński. 10019-3-2

Potrzebny administrator domu z kaucją 2,000 rb. zahypotekowaną. Oferty: Rozwój dla „Z. G.” 10016-2-2

Pokój umeblowany potrzebny natychmiast okolice Benedyktta. Oferty: Rozwój „Czystość”. 10059-2-2

Potrzebny robotnik do pucowania gusu, który pracował w gusarni albo w ślusarni. Wiadomość: Piotrkowska 158 w fa bryce I. Schwarcza. 10037-2-2

Przybiłkował się wyżeł, brązowe i białe łaty do odebrania za zwroceniem kosztów, ulica Zawadzka № 15, Bałuty u Dembińskiego. 10042-2-2

Przybiłkował się złoty duży buldog, mieszaniec. Odebrać można, Smugowa № 6 u stróża. 10044-3-2

Pokoje pojedyncze z usługą ul. Długa 72. 9897-8-6

Pralnia do sprzedania, Wiadomość, Długa 71. 9998-5-5

Pokój frontowy z wszelkimi wygodami, zaraz do wynajęcia, wydaje obiady i kolecy, ul. Karola № 8 m. 8. 10011-3-3

Rutynowana pielęgniarka poszukuje pielęgniarstwa ul. Zielona 55-18. 10064-3-1

Skład pianin, gramofonów. Chodkowski, Mikołajewska 25 tel. 24-55. Ceny najniższe na rynku. 9954-3wc-5

Sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny z powodu wyjazdu. Łąkowa № 20. 9940-3*-5

Sklep rzeźniczy zaraz do sprzedania. Wiadomość ulica Grzybowska nr. 29 w Nowych Chojnach. 9994-3-3

Sklep kolonialny do sprzedania z powodu zmiany, Zakątna № 68. 10028-3-2

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu oraz magiel, ul. Widzewska nr. 147. 9996-3-3

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Komorne tanio, Nowo-Drewnowska nr. 4. 10068-3-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania, Konstancyńska nr. 80. 10083-3-1

Ślusarz do maszyn fabrycznych może się zgłosić do firmy Christian Bigge w Łodzi, ulica Wysoka nr. 20/22. 10054-1

Sklep do sprzedania z powodu zmiany interesu, ulica Senatorska nr. 16. 10052-3-1

Sklepy do wynajęcia 2 z mieszkaniem od 1-go stycznia 1913 roku, spożywczy i piwny, mogą być na inny interes. Wiadomość u stróża ul. Andrzeja 55. 10075-2s-1

Sklep kolonialny do sprzedania Pańska 67. 10076-3-1

Wycuzam gruntownie kroju za 10 rub., Andrzeja 46 m. 11. 10008-2*-2

Udzielam lekcji muzyki fortepianowej. Wiadomość Piotrkowska nr. 173, sklep. 10065-2-1

Uczeń praktykant poszukiwany do mechanicznego warsztatu do precyzyjnych robót. Zgłaszać się u E. Gessnera, Konstancyńska nr. 72. 10961-3-1

Zelazne meble, naczynia kuchenne, gotówką, raty. Chodkowski, Lenk, Mikołajewska 25, filia Zarzewska 5. 9955-3cw-3

Zaginął pies buldog złoty, wabi się „Rabciu”. Uprasza się odprowadzić za wyna grodzieniem, ulica Zachodnia 59, restauracja. 9933-3-3

Zakieł zimowy, ciemny i popielony, lata sukienka na szczipła osobę, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Nawrot nr. 42 m. 15. 10009-3-5

Zdolny rysownik poszukuje zajęcia przy planach instalacji elektrycznych. Oferty: „K. E. 150”. 10029-3cs-2

Zaginął foks teryer biały wczarzone i złote łaty, ogon obcięty. Proszę odprowadzić za dobrą nagrodą, Piotrkowska 196, sklep rzeźniczy. 10031-2-2

Zdolna krawcowa poszukuje zszycia w domach prywatnych. Wiadomość ul. Ogrodowa nr. 26 sieni 13 m. 18, Olejnik. 10081-2-1

Z magle do sprzedania zaraz w dobrym stanie, ul. Ogrodowa nr. 30. 10079-1

5 pokoi z kuchnią z wszelkimi wygodami, Cena 600 rb. i 2 pokoje z kuchnią za 225 rub. od 1 stycznia, Widzewska 146. 10078-3sw-1

Zagubione dokumenty.

Andrzej Wójcik zgubił paszport, A wydany z gm. Skierniewickiego pow. Warszawskiej. 10003-3-3

Franciszek Marcinkowski zagubił paszport, wydany z gm. Polanice, pow. Sandomierskiego 10041-3-2

Ignacy Chojnacki zagubił kartę i od paszportu, wydaną z fabr. Allarta i Roussena. 10015-3-2

Jan Wasielewski zagubił paszport, wydany z gm. Olszycy, powiaty kutnowskiego, guberni warszawskiej. 10032-3-2

Jan Kosiada zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Eizenbrauna 10051

Jan Filippek zagubił paszport, wydany z magistratu m. Piotrkowa. 9832-1

Józefa Oleśkiewicz zagubiła paszport, wydany z gminy Sroczek. 10005-3-3

Karol Prals zagubił paszport, wydany z gminy Lutomiński pow. Łaskiego. 10071-3-1

Mateusz Urbanowski zagubił paszport, wydany z Widawy. 10022-3-3

Petronela Urbanowska zagubiła paszport, wydany z Widawy. 10021-3-2

Wojciech Nowicki zagubił paszport, wydany z gm. Bogumił powiatu Sieradzkiego. 10025-3-2

Zaginął paszport, wydany roku 1911 za nr. 1899 z gm. Kluki, gub. piotrkowskiej, na imię Stefana Jakubowskiego. 10045-3-2

Zaginął paszport wydany z gm. Chojny pow. łódzkiego gub. piotrkowskiej, oraz książeczka członkowska, wydana z Reursy Rzemieślniczej, na imię Władysława Borowskiego. 10054-3-2

Zaginął paszport, wydany z gm. Korabiewicze na imię Bolesława Budzińskiego. 9993-3-3

Zaginął kwit od paszportu, na imię Maryanny Tokarskiej wydany z fabryki Kiesenberga. 10067-3-1

Zaginął paszport, austriackiego poddanego na imię Michała Cinpa. 10066-3-1

Zaginął paszport, na imię Richarda Szterliaka wydany z gminy Radogoszcz gub. Piotrkowskiej. 10062-3-1

Józefa Szulc zgubiła paszport, wydany z fabryki M. Szyffera. 10065

ZACURIONO 4360
dnia 12/XI papiery sądowe, książkę fabryczną, weksel na 50 rubli wystawiony przez Marksa na zlecenie Juliana Weissa i różne notatki. Łaskawo znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem. Grabowa 25 m. 42. W. Ustiańskiemu.

MIŁOBY
inteligentny człowiek z wykształceniem, poszukuje posadykasyera do teatru, lub w innej branży, władam trzema językami; kaucey mogą złożyć na żądanie. Wiadomość w Rozwoju pod lit. „A. G.”. 4360

KASYERKA
władająca polskim, rosyjskim i niemieckim potrzebna do teatru kinematograficznego. Oferty składać w Biurze Ogłoszeń METZLA, Piotrkowska № 102 pod „M. W. 30”. 5531

Młody nauczyciel
poszukuje posady przy szkole. Łaskawe oferty pod „X. I.” w „Rozwoju”. 4304

Dr. BOGUSŁAWSKI
b. ordynator szpitala Ś-go Ducha w Warszawie przedtósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece
przyjmuje od 8-ej do 6-ej po południu
Przejazd № 80. 5507

10 rb. NAGRODY
temu, kto odda portmonetkę zawierającą rub. 72 i paszport, zgubione w szlachectwie, paszport na imię Jana Hermana Szpajda, wydany z gminy Widzew, pow. łaskiego. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrócenia do Administracji „Rozwoju”. 4312

Md. Dentysta
H. PUTZMAN
przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 10 1-sze piętr. z frontu POWROCIŁ z zagranicy i przyjmuje codzien. sam od 10 r. do 1 pp. i od 3 do 7 wiecz. 3191

Choroby uszu, nosa i gardła
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Maryi. Piotrkowska № 120.
Przyjmuje od g. 11-12 rano i od 5-8 1/2, p. p. w niedziele i święta od 10-11 rano. 3474

Dr. A. S. Tenenbaum
przeprowadził się na ul. Piotrkowską 645, Telef. 24-16
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi, żołądka i kiszek.
przyjm. od 8-9 r 15-7p p

Dr. Wacław Bernard
CHOROBY WENERYCZNE,
SKORY, DROG MOCZOWYCH
Przeprowadził się na ul. Spasowicza № 40, przy Andrzeja. 10-12 1/2, r. 15-7 1/2, m.) 1493

Dr. LITMANOWICZ
Krótka 12.
Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4-8. Telefon 18-61. 3011

Dr. Ark. Goldenberg
ul. Nawrot 38. Tel. 20-10.
Choroby wewnętrzne,
AKUSZERKA.
Do 9 1/2, rano 15-7 po poł. 2707

Dr. Rosenblatt
powrócił.
Choroby uszu, nosa i gardła.
Przyjmuje 10-11 i 5-7. Piotrkowska 35. Tel. 19-84. 2715

Dr. M. PAPIERNY
AKUSZER I SPECYALISTA
CHOROBY KOBIECYCH
ulica Południowa Nr. 28
Telefon 16-35.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2 do 6 1/2 po poł. 3331

Lecznica chorób oczu
ze stałymi lekarzami dr. B. BOCHNIA, okulisty
Piotrkowska 69, tel. 28-39.
Przyjęcia chorych na stałe. Godz. przyjęć w ambulatoryum od godz. 10-12 rano i od 4-7 pp. 9825

Zaginął weksel
na 25 rb. terminowy, wystawiony przez Jana Pawlika na zlecenie Aleksandra Müllera; ostrzega się przed nabyciem, iż takiowy jest nieważny. Aleksander Müller. Mokocińska 7. 4230

My używamy

do czyszczenia

wszelkich metali

Humor

Humor czyści wspaniale.
Do nabycia wszędzie.
Towarzystwo Humor
Repr. Gustaw Rosenthal.
9823

Dr. B. REJT Średnia 5.
Sp.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie Syphillis Salvarsanem Ehrlich-Hata, „606” i „9. P” (wzrostylinie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) i masażem wibracyjnym. Przyjmuje od 9-11 i od 4-8 w niedziele od 9-2 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 658r

Dr. S. SZNITKIND
Średnia № 2. 1117
Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe, kosmetyka lekarska, weneryczne
Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od 4 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 6-ej 658r

Dr. med. Leyberg
Ch. skóry, weneryczna i moczopł., Godziny przyjęć: 10-11 6-8 Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedziele od 8-1-ej.
Krótka 5, telef. 28-50. 1887

Dr. J. Jelmiecki
ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: panowie od godziny 9-11 r. i od 6-8 po poł. panie od 4-6 po poł. w niedziele i święta od 9-11 do 12 rano. 4230

Dr. S. KAWTOSKI
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopłciowych. Gabinet Roczniogoworski i Winiarski, ul. Piotrkowska 144 przy Ewangelickiej, telefon 36 13-31. Leczenie Syphillis „Ehrlich-Hata 606”. Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 wiecz. Dla pań osobna poczekalnia. 423r

Dr. L. PRZYBYŁOWSKI
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe. Leczenie syphillis „Ehrlich-Hata 606”.
ul. Pałacuńska 25 3, telef. 13-69. Przyjmuje od godz. 8-11 r. i od 4-8 w., panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 947

LEKARZ-DENTYSTA
Ad. Zająłowicz
Przyjmuje Piotrkowska 120, telefon 14-03. 2550

Dr. J. PIENIAŻEK
sp. chor. nowa garbika i uszu. Przeprowadził się do Warszawy, Nowogrodzka 6. Tel. 50-17. Przyjmuje od 4 do 6 w niedziele i święta od 10-11.

Dr. med. W. KOTZIN
ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby nerek i płuc, przyjmuje od godz. 10-11 rano i od 4-6 pp. 2733r

SPECYALISTA 8897
chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Dr. LEWKOWICZ
Poważnie Konstancyńska 12.
Przy syphillis (zastosowanie preparatu „606” i „914”, od 8-1 i 6-8, dla pań od 5-6 w niedziele 8-8. Osobna poczekalnia.

Dr. Jan Gadowski
Akuszeryo,
choroby chirurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. i 4-6 po poł ul. Cegielniana 9 m. 4. 5339

Przejazd № 8.
(stary) Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK
KOZIOŁKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd № 8, front, 1-o piętro.
Przyjmuje od 9 1/2-12 i od 6-8 w.

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm. od 9-10 rano i od 5-9 wiecz., kobiety od 4-5. 1331-r.

Lekarz-Dentysta
A. Teplicki
Piotrkowska 121, 1-o piętro
Od 9 1/2 do 2; od 4-8. 2451

Dr. L. KLACZKIN
Konstancyńska 11.
Syphillis skórno wener., choroby dróg moczopłciowych. LECZENIE SYPHILLIS EHR-LICH HATA 606. 743r
Przyjm. od 8-4 rano i od 5-5 w., dla dam od 4-5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Dr. H. Rueger
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne.
Przyjm. p. poł. 4-6. 5890

CASINO

Dziś w czwartek 14-go i jutro w piątek 15-go listopada

„Nędznicy”

Według nie-
sanierfotno-
go utworu.

„Les Misérables” Wiktora
HUGO

Epoka III i IV.

Specjalnie zastosowana muzyka koncertowa „SEXTET”.

Walenty Kopczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna

Łódź. Juliusza 112 14. Łódź.

Filie piekarni: Piotrkowska № 76—112—144—273, Cegielniana № 44, Widzewska № 152
Pełudniowa № 24, Konstantynowska № 8—86, Zgierska № 11, Mikołajowska № 23, Długa № 11.
Telefon 10-80. 3131. Telefon 10-80.

Nowo utworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i mostków złotych pod kierunkiem technika dentystrycznego G. Parkisa. Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów bez bólu. Regulowanie 17-tych rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w, bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1623

Lekarz weterynaryj

S. WOLMAN,
Piotrkowska 145. Telefon 29-00.
Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, dajagnostyczne szczepionki, ekspertyzy. 3455

Wspólnik

lub współniczka z 3000 rubli do solidnego interesu—udział w pracy. Oferty pod „Perspektywa”.

Świerzbę

pryszcze i męczące swędzenie najlepiej wyleczy mydło z zapachem i krem aptekarza Lipińskiego. Cena razem rb. 1 kop. 25. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. Wysyłam za zaliczeniem pocztowym. Adres Warszawa — Mokotów. Apteka Ed. Lipińskiego, strzyżynka poczt. 461. 5377

SKOŃCZONY PRAWNIK

udziela lekcji, przygotowuje do szkół oraz na świadectwa. Oferty składać w administr. Rozwoju sub. „Prawnik”. 5843

10 rubli nagrody

uczciwemu znalazcy który zechce łaskawie zwrócić zagubione przeze mnie w piątek wieczorem pomiędzy Starem Miastem w Łodzi a Zgierzem wraz z portfelem następujące dokumenty. Jeden weksel na rub. 185 kop. 77, platny 17 lutego r. n. w Częstochowie, wystawiony przez p. W. Chętkowskiego na zlecenie p. I. Kautz. Jeden weksel rub. 25, platny 2-go stycznia, wystawiony przez p. Martinińskiego na zlecenie p. Kautz. Weksle powyższe są zastrzeżone, przeto ostrzegam przed nabyciem takowych, 4296 L. KAUTZ Zgierz Szczęśliwa 51.

Młody energiczny

buchalter - korespondent w językach krajowych, z niemieckim i możliwie francuskim, mogący zająć w przyszłości poważne stanowisko z niewielką kaucją, potrzebny. Oferty z opisem dotychczasowej działalności w języku polskim proszę składać do Administr. „Rozwoju” pod Energetyczny. 4290

Do dwojga dzieci potrzebna osoba młoda inteligentna która potrafiłaby samodzielnie je wychowywać; zgłaszać się od 1-2-giej Spacerowa № 13 do sklepu. 4292

Polecamy na sezon bieżący znaną u nas pierwszorzędną pracownię konfekcji damskiej Drabikowskiego, Piotrkowska № 163.

Futra, okrycia, kostiumy i palta zimowe wykonywa z własnych i powierzonych materiałów ściśle stosując się mody. Ceny przystępne. 4082

STOLECZNY 3583 K. P. Truzzi

CYRK

Na Targowym Rynku.

Telefon 21-68.

W czwartek, dnia 14 listopada 1912 roku

Wielkie wyjątkowe przedstawienie

z zupełnie nowym programem składającym się z 13-tu wyborowych numerów. Wielkie manewry wyk. 12 tresowanych koni, wyprawdzonych przez dyrektora cyrku W. Truzzi. Występ oryginalnego kłowna-skoczek p. A. Nipo. Udział wezmą także wszyscy pozostali artyści i artystki.

ANONS: W niedzielę 17-go listopada dwa wielkie przedstawienia. W tych dniach wystawiona zostanie pantomina „Pan Twardowski” jak również debiut napowietrznych gimnastyków 4 Kogles. 3583

Sprzedż pozostałej z licytacji

różnej biżuterii złotej z brylantami i kolorowymi kamieniami, oraz 2 pary butonów z brylantami, po kilka karatów tania

w lombardzie akcyjnym

u taksatorów. Zachodnia № 31, tamże blam futrzany. 4308

Magazyn mój futrzanych kołnierzy i mufek oraz męskich kapeluszy i czapek. Przyjmuje wszelkie przeróbki, reparacje futer i futrzanych wyrobów po nader niskiej cenie

4502

E. Ajfer, Piotrkowska 9.

Do wynajęcia

od 1 stycznia różne mieszkania 1, 2 i 3 pokojowe z kuchniami i wszelkimi wygodami. Wiadomość u właściciela na ul. Pasaż-Szulca 38. 4294

Dr. med. J. Szwarzwasser

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka i kiszki i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1-1 rano i od 5-7^{1/2} po południu. 168

Doktor Wł. Dunin-Wąsowicz

przyjmuje codziennie, z chorobami wewnętrznymi i dziećmi, od godziny 9-ej do 1 i od 3 do 7 wiecz. Widzewska 104 m. 15. 4262

Dr. I. SILBERSTRÖM

Zawadzka 12.
Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 608) moczopłciowe. Kosmetyka lekarska, usuwanie szpeczących włosów, plam itd.) od 12-3 p. i od 5-8, w. Pańle: 4-5. Pocz. oddzielna. W niedzielę od 11-3 po poł. 712r

Dr. H. Sankowski

Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki). Codziennie od 8-10 rano i od 5 od 7 po poł. Telef. 23-10. 259

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne ul. Mikołajowska 18.
Godziny przyjęć: od g. 9-12 i od 4 i pół od 7 i pół wiecz., w niedziele i święta do 9 do 12 i pół. Telefon № 20-80.

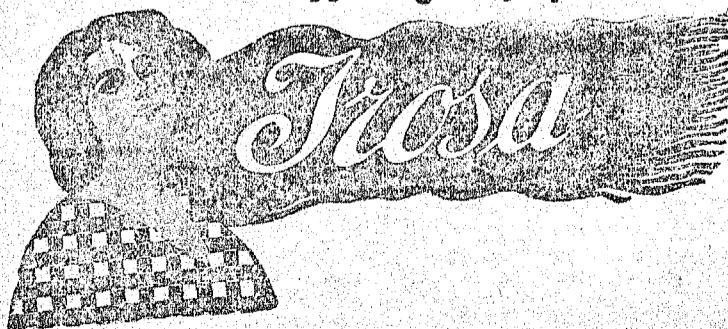
Dr. H. Szu nacher

Choroby weneryczne i skórne. Nawrot 2.
Przyjmuje od 8-10 i pół i 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 po poł. 376r

Dr. W. Dutkiewicz

Specjalność: choroby skórne weneryczne 8^{1/2}-10^{1/2}, rano i od 4-7^{1/2} w. W niedziele od 9-12 rano. Zielona 19. 547r.

Myjcie głowę proszkiem.

Najlepszy środek dopięgnięcia włosów. Radykalnie usuwa łupież i wszelkie nieczystości, czyniąc włosy jedwabistymi i przysytnymi. Do nabycia w składach aptecznych i perfumeryach. Reprezentant GUSTAW ROSENTHAL — Warszawa — Łódź. 3587

Spróbujcie, a przekonacie się, że najlepszy
KONIAK ROSTOMOWA
dostać można wszędzie. 3493

„Pradziad”

„Likier ziołowy”

poleca:

M. Łuba, dystylarnia parowa

Łódź, Nowy Rynek № 5, telefon 11-55.

KRAWIEC MĘSKI

Maryan Wierzbicki

w Łodzi ul. Główna № 9 blisko Piotrkowskiej. Poleca się Sz. Publiczności jako wszechstronnie i gruntownie wykwalifik. fachowiec, z długoletnią praktyką, w pierwszorzędnym zakładach warszawskich i zagranicznych, o czym zaświadczyć może stosunkowo dość liczna klientela. Obsługi wykonywa z własnych i powierzonych materiałów, po cenach bardzo przystępnych. 3217

Zatwierdzone przez Warszawski Okrąg Naukowy

KURSY przygotowawcze

pod kierunkiem byłego nauczyciela gimnazjum.

Od dnia 15-go listopada organizuję nowe komplety na

rangę specjalnie dla urzędników

od godziny 8-iej wieczorem, na świadectwa:

nauczycielskie i inne od godziny 4 i pół po południu, Zapisy codziennie od godziny 6-iej do 10-iej wieczorem.

Mikołajowska 22 m. 11, lewa oficyna, II-gie piętro. 1684